

konstruktionen og postmodernismen, mest af afsnittet om retorikken, som ligger forfatterens hjerte nært, og som efter hans korte præsentation kan ægge – i det mindste denne anmelder – til et nærmere studie af moderne retorik. Hvad angår de fire »gamle« traditioner, forekommer fremstillingen solid og præcis.

Claus Møller Jørgensen

Alf Arvidsson: *Livet som berättelse*. (Studentlitteratur, 1998). 121 s.

Denne bog omhandler metodiske og tolkningsmæssige problemstillinger omkring interviews som kilder til individuelle livshistorier. Dette er en central problemstilling inden for etnologien, hvorfra forfatteren stammer, men har også relevans for historiefaget, hvor den vist især har været brugt i forbindelse med arbejdererindringer.

Bogen er meget pædagogisk i sit anlæg. De forskellige pointer, som fremdrages, illustreres hele vejen igennem med konkrete intervieweksempler, f.eks. på forskellige beretningsgenrer og på, hvorledes metaforer indgår i beskrivelsen af den interviewedes forståelse af sin egen plads i den større historie. Bogen behandler også problemstillingen om, hvorledes en kompleks mundtlig

samtale omskrives til en lineær skriftlig tekst, hvilket ikke er nogen ukompliceret affære. Den ser på, hvorledes forskellige socialgrupper strukturerer deres livshistorie forskelligt, både når talen er om det individuelle livsforløb, og når dettes relation til den større historie er temaet. Det gælder her om den større historie, at de udvalgsprincipper, som har defineret de interviewede som deltagere i interviewundersøgelsen, også er det selvklaare billede, som de skaber i samspil med interviewer. I det fælles projekt mellem interviewer og interviewet om at skabe et billede af informantens rolle i den større historie, styrer såvel interviewer som informant samtalen ind på emner, som konkretiserer den definerede rolle, og som anvender narrative konventioner til at beskrive disse roller, som er intersubjektivt og samfundsmæssigt etablerede.

Bogen viser, at det kræver en høj grad af bevidsthed om selve interview-situationen og om interviewets formål og sigte fra interviewerens side, hvis det livshistoriske interview skal blive frugtbart. Derfor må bogens indsigter, råd og vejledning være relevante for den, der arbejder med dette felt, uanset om han er etnolog eller historiker.

Claus Møller Jørgensen

SLESVIG OG HOLSTEN

Walter Asmus (red.): *Die Entwicklung des Verkehrs in Schleswig-Holstein 1750-1918*. Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins, Band 26. (Wachholz Verlag, 1996). 284 s., 48 DM.

Bogen repræsenterer ét af de mange initiativer fra »Arbeitskreis für Wirtschafts-

und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins«. Gennem 12 bidrag søger den at gennemgå hovedtræk af samfærdelsforholdene fra midten af 1700-tallet til Slesvigs deling.

Redaktøren Walter Asmus giver i det første bidrag en generel oversigt over trafikforholdenes udvikling. Bogens hovedvægt ligger derudover på skibsfart